

Nr 172.

Av herr **Tham**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående försäljning för vissa ändamål av odenaturerad sprit, framställd ur avfallslut vid sulficellulosa-tillverkning.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 365 föreslås en »förordning angående försäljning för vissa ändamål av odenaturerad sprit, framställd ur avfallslut vid sulficellulosa-tillverkning».

Ehuru berörda förslag är av stor betydelse, anser undertecknad det olämpligt, att lagförslaget inskränker sig till de i propositionen uppräknade fallen, enär sulfitspriten även bör komma till användning som dricksprit. Först då skulle sulfitspritindustrien få det stöd, som den är i behov utav under nu rådande hårda konkurrens med de utländska brännoljorna.

Det är att märka, att det var på statens Industrikommissions inrådan som under 1917 anläggandet av sulfitsprittfabriker mer allmänt tog sin början, och för att uppmuntra företagsamheten åsatte Industrikommissionen ett pris av kr. 1: 25 per liter 95%-ig styrka.

Sedan statsbeslaget numera upphävts, har priset måst reduceras till 75 öre per liter, och ytterligare nedsättning är att förutse, enär efterfrågan å motorsprit i konkurrens med utländska brännoljor är ytterst ringa. Den industri, på vilken offrats ett anläggningskapital av c:a 20,000,000 kronor, hotas nu med att få nedlägga driften, varigenom motsvarande arbetslöshet måste inträda.

Då uppammandet av en inhemsk sulfitspritindustri är en angelägenhet av största nationalekonomiska betydelse, måste densamma lämnas ett kraftigare stöd, än vad Kungl. Maj:ts förslag innebär.

Den mest effektiva åtgärden därvidlag torde vara att undanröja de lagliga hindren för användandet för förtäring av ur sulfitlut

framställd ren sprit, som i så fall skulle ersätta sprit, vilken hittills tillverkats av näringsämnen, lämpade för människo- och kreatursföda.

Praktiska prov på Reymerholms spritfabrik hava ådagalagt, att rening i stor skala av sulfitsprit ger en produkt, som mycket väl låter använda sig vid framställande av vanligt brännvin. Den sålunda renade sulfitspriten är i det närmaste smak- och luktfri samt fri från skadliga biprodukter. Frånvaron av vissa etrar gör, att den saknar den bouquet, som ren potatissprit anses äga, vilket dock icke hindrar, att densamma är fullt användbar vid framställning av brännvin, om än en blandning av sulfitsprit och potatissprit är att föredraga framför enbart det förstnämnda slaget av sprit.

Som en följd av sulfitbrännerierna beviljat tillstånd att driva sin verksamhet året om, inträder förpliktelsen att försälja spriten endast till partihandlare, varom förmäles i förordningen angående *handeln med skattefri sprit*, eller ock att utföra den ur riket.

Därest i den nu föreslagna *förordningen angående försäljning för vissa ändamål av odenaturerad sprit, framställd ur avfallslut vid sulficellulosa-tillverkning*, rättighet medgäves partihandlare att försälja skattefri sprit jämväl till partihandlare med rusdrycker, som bedriver rening av brännvin och som erhållit Kungl. Maj:ts särskilda tillstånd, så skulle, utan att sulfitspritfabrikerna behövde avbryta sin verksamhet under sommarmånaderna, laglig möjlighet hava öppnats för sulfitsprits användning för förtäringssändamål.

I detta sammanhang hänvisas till kontrollstyrelsens till Konungen ställda underdåniga skrivelse av den 21 mars 1919, vari kontrollstyrelsen förordar åtgärder för sulfitsprits tillhandahållande för såväl förtäringss- som andra ändamål.

Under hänvisning till vad jag här ovan anført får jag därför föreslå:

att det i Kungl. Maj:ts proposition nr 365 framställda förslaget till *förordning angående försäljning för vissa ändamål av odenaturerad sprit, framställd ur avfallslut vid sulficellulosa-tillverkning*, måtte få följande lydelse:

§ 1.

Under de villkor och till den myckenhet, som Konungen bestämmer, må partihandlare med skatte-

fri sprit på därom gjord ansökan, jämväl i andra fall än i § 8 av förordningen rörande skattefri sprit avses, till partihandlare med rusdrycker, vilken idkar rening av brännvin, försälja ur avfallslut vid sulfitecellulosa-tillverkning framställd sprit, som ej denaturerats.

Rörande de villkor, under vilka sålunda inköpt vederbörligen renad sprit må försäljas, meddelar Konungen särskilda föreskrifter.

I övrigt lika med Kungl. Maj:ts förslag.

På grund härav hemställes vördsamt:

att riksdagen måtte besluta här ovan föreslagen ändring av Kungl. Maj:ts proposition, varigenom möjlighet beredes för sulfitspitens användning jämväl för förtäringssändamål.

Stockholm den 29 mars 1919.

V. Tham.
